

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

V. De specificatione aliarum entitatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

inter actus naturales, & supernaturales respicientes idem obiectum, siue hi communicent in obiecto naturali siue supernaturali. Actus naturales non habere connexionem cum obiecto probat: si aliquis actus naturalis haberet connexionem cum obiecto, maxime intuitus: sed illam non habet ut probauit Contr. 7. Punct. 1. n. 15. ergo nullus. Deinde omni actui naturali veritas extrinseca est ut probauit Contr. 7. Punct. 1. §. 3. ergo nullus actus naturalis connexionem habet cum obiecto.

36 Secundo, ex ipso Ripalda in illum obiecto. Actus supernaturalis fidei potest ferri in obiectum tantum apprensus: quia potest quis iudicare Deum reuelasse veritatem aliquam, quam de facto non reuelauit: ergo actus supernaturalis connexionem non habet cum obiecto. Admittit Ripalda antecedens in ordine ad hanc consequentiam, & respondet actus supernaturales, qui de facto sunt circa obiectum formale existens hanc differentiam habere petitam ex connexionem cum tali obiecto existente, quam non habent cum eodem obiecto actus naturales illud respicientes, quidquid sit de aliis actibus supernaturalibus.

37 Solutionem hanc clare impugno: vera esto illius doctrina: ergo differentia assignata inter actus naturales, & supernaturales respicientes obiectum supernaturale non est pro omnibus actibus respicientibus tale obiectum; sed pro his quæ de facto respiciunt verum obiectum existens: ergo non ad rem, quia cum agimus de differentia constituenda inter actus naturales, & supernaturales respicientes idem motum supernaturale, assignari debet differentia quæ conueniat omnibus illis actibus, de quibus disputatio instituitur.

38 Secundo. Ut ipse sibi obicit, & satis bene obiecit si difficultatem solueret: si datur aliquis actus supernaturalis indifferens ut coniungatur cum obiecto, & ut existat sine illo: ergo hi actus, qui de facto existunt hanc indifferentiā habent, quia ex predicato supernaturalitatis illis non repugnat, neque aliud est caput, ex quo dicamus illis aduenire hanc strictam connexionem cum obiecto, addo ego, neque fundamentum ut dicamus hos actus existentes de facto circa obiectum non esse ex indifferentiis ut coniungantur cum existentia obiecti, & cum negatione illius.

39 Negat sequelam Ripalda, & asserit actus supernaturales quos concessit ferri in obiectum tantum apprensus dirigi ex cognitione reflexa proponente apparentiā obiecti, quæ apparentia semper est vera, actus vero, qui feruntur in obiectum existens representare non solum apparentiam, sed etiam existentiam obiecti, & ita omnes habere connexionem cum suo obiecto: hi, qui illud representant existentem, cum existentia, in quam feruntur, & illi qui illud apprensus proponunt cum apparentia, in quam feruntur, & ita omnes intrinsece esse veros, quia sicut actus representans obiecti existentiam verus est ex eo, quod obiectum existat, ita illi qui representant obiecti apparentiam aut probabilitatem sunt veri ex eo quod obiectum sit apprensus, aut probabile etiam si non sit verum aut existens. Ita n. 11. quod nescio an conueniat cum antecedenti paulo antea admissio, videlicet actus supernaturales posse ferri in obiectum tantum apprensus, quod non sonat, neque ex antecedentibus, & consequentibus ibi dictis actus supernaturales posse ferri in obiecti apparentiam, quia apparentia obiecti vera est & verè existit: sed quidquid sit de hoc, doctrina tradita falsa est, quam sic impugno: Actus misericordie non fertur in apparentiam misericordie alienæ, sed in ipsam misericordiam, quæ apparet, nullo modo tenente se apparentia ex parte obiecti, neque actus fidei fertur in apparentiā reuelationis, sed in ipsā reuelationē, ac proinde si datur aliquis actus supernaturalis, v. g. aliquis actus fidei supernaturalis, qui feratur in testimonium Dei tantum apprensus, fertur in obiectum, quod non est, scilicet in reuelationem non existentem, quæ est formale obiectum actus fidei, & non illius apparentia.

40 Vltimò solutiones hucusque datas vno ictu impugno: Connexio actus supernaturalis cum obiecto, illius efficacia & modus ille tendendi excellentior supra modum, quo tendit naturalis actus in suum obiectum, si datur, sunt eademmet indissolubiles entitas actus: ergo ex aliquo capite debemus his modis specificationem assignare, propriè enim loquendo, nihil specificatur à se ipso, quia specificare est causare, & sicut nihil seipsum causat, ita nihil specificare potest se ipsum.

41 Vltimò ostendo ex principiis Ripaldæ actus naturales, & supernaturales optimè specificari ex principiis quod

ipse ait disput. 49. citata, num. 1. sibi in doctrina nostri Molinæ displicere. Actus vitalis supernaturalis necessarib. procedit à principio supernaturali: ergo habet connexionem cum entitate supernaturali, quia omnis actus vitalis essentialiter est connexus cum Principio: ergo ex hoc ex principiis ipsius Ripaldæ: quidquid habet connexionem essentialē cum causa supernaturali, est supernaturalē excepta connexionē quam omnes entitates habent cum causa prima, hæc enim connexio est transcendentalis omnibus: sed operatio procedens à principio supernaturali habet connexionem cum entitate supernaturali: ergo est supernaturalis. Maiorem tradit Ripalda num. 6. minor ab omnibus admittitur, consequentia est legitima. Actus naturales specificari à principio adæquato naturali sic ostendo. Nullum principium adæquatum secundum se totum naturale potest efficere aliquid supernaturale: ergo principium secundum se totum naturale est determinatum ad producendum effectum naturalem: ergo ex illo recte infertur naturalitas effectus tanquam à vera causa, à qua specificationem trahit.

PUNCTUM V.

De specificatione aliarum entitatum.

Simplex substantia adæquata sicuti Angelus, & Cælum si compositionem ex materia & forma non habet, anima rationalis & materia prima nullum possunt habere specificationem creatum, quia à nulla creatura produci possunt, sed tantum ab omnipotentia determinata per actum voluntatis diuinæ tanquam à causa extrinseca totam suam trahunt specificationem. Formæ materiales cum à causa secundis producuntur semper à principio actiuo specificari necesse est, quia hoc vel ex natura rei independenter, à quocumque alio, vel dependenter à circumstantiis, cum quibus formam producit determinatum est ad producendum formam cum hac natura specifica, & non aliam specie diuersam. Necnon dispositiones ad formam moraliter illam specificant, quia influunt moraliter in illam determinatè exigendo formam specie talem, & non aliam. Item forma substantialis semper trahit à subiecto educationis specificationem secundum gradum materialis, vel spiritualis, quia ex subiecto materiali necessariò materialis forma, & ex subiecto spirituali forma spiritualis necessariò educitur. Vnionis modus à principio productionis illius specificationem trahit quodcumque illud sit, & à subiecto educationis secundum illa prædicata, quæ in forma ex illo specificantur, nec non secundum omnia saltem à posteriori ab utroque extremo, quia hæc specie extrema unionis huius speciei necessariò exposcunt, & inferunt. Composita substantialia specificationem intrinsecam trahunt non solum à forma, sed etiam à materia, quia est à forma trahant vltimum gradum specificum, per quem homo differt ab equo, à materia trahunt distinctionem secundum aliquem gradum, quo homo & equus distinguuntur ab aliis compositis ex formis eiusdem speciei, & materiis diuersis. Idem dico de compositis accidentalibus: est enim specie diuersum compositum ex gratia habituali, & Michaeli, quam ex gratia habituali, & anima rationali Petri, quod clarius patet in composito ex gratia habituali, & ligno in sententia, quæ asserit gratiam posse vniuiusmodi lignos, hoc enim compositum non est ideo charum, neque amore dignum, secus quæ ex eadem gratia, & subiectis rationis capacibus componuntur. Ratio à priori est, qui compositum essentialiter includit utramque partem, & ita altera variata variatur partialis illius essentia, & saltem partialiter essentialiter est diuersum, & specie distinctum.

Relatio transcendentalis per omnia prædicata vagatur, & nihil de illa speciale dicendum occurrit, omnia enim quæ in hoc tractatu de entitatibus omnium prædicamentorum, dicuntur omnibus relationibus commodè aptari poterunt. Pro omnibus tamen notare placet nullam specificari à priori à termino, in ratione termini, quia ut talis nihil influit in relationem.

Relatio prædicamentalis entitas non est specialis distincta à fundamento, & termino pertinentibus ad diuersa prædicamenta, illiverò qui has relationes superadditas admittit sic rem componere debent. Omnis relatio debet specificari à fundamento, ex quo educitur, secundum omnia prædicata.

ad quæ educationis subiectum determinatum est. Item ab eodem fundamento non quatenus principium passiuum, sed tanquam actuum adequatum specificatione trahit relatio secundum omnia prædicata, quia licet fundamentum secundum se non sit determinatum ad omnia, est tamen determinatum ad producendam talē specie relatione posito termino talis speciei, à quo tanquam à conditione relatio specificatur, quia relatione illius determinatur fundamentum ad producendam potius relatione similitudinis, quam relatione dissimilitudinis.

Obiicietur ergo etiam si intellectus sit indifferens ad producendum assensum, vel dissensum poterit specificare hæc prædicata, positis his speciebus tanquam conditione. Resp. negando consequentiam, quia species non determinat ut conditiones sed ut principia verè specificantia, quæ sibi specificationem arrogat, termini verò cum non se habeant ut principia, non specificationem sibi assumunt, sed illam relinquunt principio effectui relationum.

Quantitas si eiusdem speciei est in compositis, quæ de facto dantur, & in toto simplici non habet materiam, & formam, specificatur à prædicato quodam communi, in quo conueniunt materia prima, quæ de facto datur, & corpus simplex compositum, quod saltem existeret potest si de facto non existit. Si autem specie differret in his compositis specificatur ex speciali illorum ratione secundum speciem ratione quantitatis, & ex communi secundum prædicatam commune quantitatis, quod materia primam, & corpus illud tanquam forma accidentalis illorum efficeret. Inter ipsas materias primas speciei diuersas, & ipsa corpora adequata simplicia possunt pro multiplicatione specierum quantitates specie distinctæ multiplicari, quod si contingat speciale prædicatum quantitatis ex natura specialis talis materie primæ, vel talis corporis simplicis trahet specificationem. Si tamen omnibus materiis primis etiā specie diuersis eadē in specie quantitas conueniat, & omnibus corporibus simplicibus specie distinctis eadem specie quantitas adaptetur tota specificatio harum quantitatum rationi communi, in qua materie primæ inter se conueniunt, & rationi, in quam conspirant simplicia corpora tribuenda est. Examinare an quantitates specie differant in corpore simplici, & in materia prima, & in diuersis corporibus simplicibus & diuersis materiis primis non spectat ad præsens institutum.

Præsentia specificatur à subiecto, quod est vera causa illius, & secundum diuersam illius naturam specificam diuersam in specie præsentiam accipit. Specificatur etiam à principio actiui, secundum illa prædicata ad quæ producenda sub his circumstantiis determinatum est.

De actione, & passione eodem modo philosophandum est, quæ semper ratione spiritualis, & materialis trahit ex subiecto, & ex principio materiali adequato, similiter ratione materialis, quæ ex duplici capite trahi potest, ratio naturalis, & supernaturalis ex principio iuxta sæpe dicta & vltima ratio specialis talis actionis ex principio & subiecto, variata enim natura cuiuslibet actio & passio diuersam naturam fortietur. Ex termino actio & passio nullā specificationem à priori trahit, quia terminus non est vera causa. A posteriori ab illo specificatur secundum rationem materialis, & spiritualis, hæc est enim optima consequentia: terminus est materialis: ergo illius actio materialis est, terminus est spiritualis: ergo actio productiua illius. Specificatur etiā à posteriori secundum gradum supernaturalis, recte enim inferitur, terminus est supernaturalis: ergo actio productiua illius supernaturalis est, non tamen adhuc à posteriori specificatur secundum gradum naturalis, non enim recte inferitur, terminus est naturalis: ergo actio est naturalis, potest enim terminus naturalis produci per actionem supernaturalem dependentem ab agenti supernaturali, cum quo essentiali connexionem habet.

De duratione si esset accidens distinctum eodem modo esset philosophandum ac de præsentia: situs, & habere non sunt entitates reales distinctæ à illis quæ per alia prædicamenta vagantur.

CONTROVERSIA XVI.

De Anima separata.

Gimus iam de natura Animæ, & de omnibus, quæ illi conueniunt dum est corpori unita. restat agendum de illa prout à corpore separata.

Primum, an habeat talem separationis statum. Secundum, quibus actionibus se in tali statu exerceat.

PUNCTVM PRIMVM.

An Animarationalis sit immortalis.

Animam rationalem perpetuò durare à prima sui creatione, dogma Catholicum est quod inter alia de eadem anima retuli Contro. 1. Punct. 3. Insuper statutum esse hominibus semel mori testatur Apostolus, & suadet ratio desumpta ex continua pugna inter qualitates requisitas ad unionem animæ conseruandam, & demonstrat quotidiana experientia, quæ videmus omnes homines mori, nullumque multum centenarium annorum numerum excedere & raro illum attingere, quapropter si probemus animam non mori sed perpetuò durare, manifestè statum separationis conuenietur.

De animi immortalitate disputant Philosophi omnes, qui vna voce, Epicureis demptis, animam rationalem perpetuò duraturam fatentur, hæc veritas infusa est à natura omnium mētibus utpote valde necessaria non solum ad Christianam vitam, religionemque tuendam, verum etiam ad politicā peragendam. Nulla enim Respublica posset gubernari, neque ordinatè viuere, nisi metu pœnæ animis infligendæ post mortem non arceretur: hæc de causa, qui vera præmia, atque supplicia, quæ Deus probis, ac prauis hominibus fidei lumine orbat non cognouerunt, in commentitiis fabulas, fictaq; præmia bonis, malisque supplicia abiectis: deo cymba Acherontis, Elysij campi, canis Cerberus, Stygius lacus, & alia huiusmodi fuere conficta.

Hanc veritatem mirè elucidant P. Lessius lib. 2. de numinis prouidentia, & Conimbr. Patres eruditione selecti, tract. de Anima separata, q. 1. vbi quid de hac varij Philosophi senserint copiosè tradunt. P. Soar lib. de Anima c. 10. vbi innumeris testimoniis Scripturæ & Patrum hanc veritatem confirmat.

Est ergo fide sanctum animum rationalem perpetuò duraturum Eccl. 12. *abit homo in domum eternitatis sue.* Matth. 25. *Ite maledicti in ignem æternum.* vbi sancti in vitam æternam vocantur Lucæ 16. *Factum est ut moreretur mendicus, & portaretur in sinum Abrahæ: mortuus est autem diues, & sepultus est in inferno.* Lucæ 23. *Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum: hodie mecum eris in paradiso.* Matth. 10. *Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere,* quæ testimonia aperte demonstrant perpetuam animæ durationem, & statum separationis relicto corpore post mortem. Alia quam plurima reperies apud Soar supra.

Neque tantum est fide certum animam rationalem perpetuò duraturam, sed etiam ipsam naturam suam esse immortalem & naturaliter non posse mori, quam veritatem probat Conimbr. & communiter Doctores auctoritate Concilij Lateranensis sub Leone X. sess. 8. vbi damnantur omnes, qui dixerint animam esse mortalem, & definitur naturam suam esse formam corporis, & esse immortalem, & præcipitur Philosophiæ magistris, ut soluant argumenta, quæ contra hanc veritatem adduci possunt. Quod si anima naturaliter mori posset non diceretur immortalis natura sua.

Neque P. Vasquez aliud insinuat cum dicit tom. 2. in 1. p. disp. 182. animam rationalem comparatā cum creaturis esse incorruptibilem, comparatā verò cum omnipotētia Dei esse corruptibilem, quia hic tantum docet animam rationalem à nulla creatura, sed tantum à Deo posse corrumpi, quod non probat ipsam non esse naturam suam æternam, quia licet anima rationalis petat perpetuò durare & hac ratione dicatur immortalis, in Concilio Lateranensi, certum est Deum posse illam annihilare, & cessare à conseruatione illius quantumuis anima eam exigit.

Rationem huius conclusionis inquirunt Doctores, qui omnes fatentur præcipuam esse desumptā ex recta prouidentia, ac gubernatione Dei, ad quam pertinet præmia concedere rectè viuētib; & non impunè fontes peccatores abire permittere, sed in hac vita non semper id præstat, sæpe enim videmus impios superexaltatos, & pios religiososque viros abiectos multisque afflictos miseris: ergo signum est animam esse immortalem, & in alia vita præmium, suppliciumve secundum bona vel mala perpetrata reportaturam. Hac ratione vsus est Iob. cap. 21. n. 23. *Ille moritur robustus, & sanus, diues & felix: viscera eius plena sunt adipe, & medullæ ossa illius irrigantur: alius verò moritur in amaritudine*